

Billu Se Opet Sudi U Preopterecenim Sudovima U Srbiji

Author: [Vlado Mares](#)

Lokalni sudovi u Srbiji pozvali su Clintona na sud zbog optuzbi za ratne zlocine. Ali ovaj propagandni trik maskira zalosno stanje ispolitizovanog sudskog sistema u Srbiji.

Medju svim sudskim pozivima, sudskim raspravama i pravnim iskazima u zivotu americkog predsednika Billa Clintona, poziv na sud upucen od strane Okruznog suda u Valjevu bi mogao da se lako izbegne.

U svakom slucaju, on crno na belo postoji. "William Clinton, predsednik Sjedinjenih americkih drzava", kaze se, "poziva se u sobu 14, Okruznog suda u Valjenu, u 10 sati ujutro 29.septembra 1999.godine, da odgovori na optuzbe da je pocinio ratne zlocine nad civilnim stanovnistvom, po clanu 142 (propis 1 i 2) i clanu 22, krivicnog zakona Savezne Republike Jugoslavije."

Vec vise od dva meseca tuzilastvo u Valjevu i dvadeset i osam drugih gradova Srbije, ukljucujuci Kragujevac, Pozarevac, Zajecar, Leskovac i Nis, poziva svetske lidere da odgovore na optuzbe, u odsustvu.

Dnevna saslanja, koja drzavna stampa prenosi do sitnih detalja, pokrivaju vazdusnu kampanju NATO snaga u trajanju od 24.marta do 9.juna, koja je, kako smatra tuzilastvo, dovela do zlocina koji se prema domacem krivicnom zakonu i medjunarodnom pravu, vode kao "ozbiljni prekrasaji" Zenevske konvencije i medjunarodnih "zakona i pravila" rata.

Na optuzenickoj listi se takodje nalaze: Madeleine Albright, americki ministar odbrane William Cohen, britanski premijer Tony Blair, britanski minisar spoljnih poslova Robin Cook, britanski ministar odbrane George Robertson, francuski predsednik Jaques Chirac i francuski ministar spoljnih poslova, Hubert Vedrine.

Nekadasnji generalni sekretar NATO snaga, Javier Solana i komandant evropskih NATO snaga, general Wesley Clark, nemacki kancelar Gerhard Schroeder, i nemacki ministar spoljnih poslova Joschka Fischer kao i nemacki ministar odbrane Rudolf Scharping im se pridruzuju.

Pozivi su preko diplomatskih kanala upuceni optuzenima, ali se ne zna da li su stigli do njih. Ma sta se desilo, Bill Clinton se nije pojavio 29.septembra u 10 casova ujutro u sobi 14 valjevackog Okruznog suda.

Opozicioni advokati odbacuju ova svakodnevna saslanja kao cistu propagandu. Medjutim, u detaljnim prenosima drzavnih medija skriva se cinjenica da se ovi sudovi istovremeno obracunavaju sa "neprijateljima jugoslovenske drzave", koji su malo blizi.

Na primer, u Valjevu, u toku parnice protiv Clintona, Blaira i drugih, umetnik Bogoljub Arsenijevic Maki, osnivač gradske protestne grupe Gradjanski pokret otpora, bio je takodje na sudu. Za razliku od Clintona, on nije mogao ignorisati svoj sudski poziv.

U avgustu on je sazvaao ulicni protest protiv rezima koji je policija rasturila, a kasnije je u Beogradu zadobio teske povrede, od kojih je skoro umro. Sada mu se, iako je ostao invalid, sudi da je policajcima koji su ga tukli naneo povrede. Oni se pojavljuju na sudu u ulozi svedoka.

Ivan Novkovic, osnivač opozicionog gradjanskog parlamenta, je takodje pod slicnim optuzbama. Dok se

11. novembra, doktor i pesnikinja sa Kosova, Flora Brovina pojavljuje na sudu u Nisu, optuzena za teroristicke prekrasaje. Brovinu, osnivaca Lige albanskih zena, uhapsio je jedan policajac u civilnom odelu, ispred njenog stana u Pristini, za vreme trajanja NATO bombardovanja.

Kosovskim Albancima u politickim sudjenjima se u vecini slucajeva uskracuje odgovarajuci sudski proces. Postoji velika zabrinutost medjunarodne zajednice da se i njoj nece suditi na posten nacin.

U medjuvremenu, nezavisnim medijima se sudi po drakonskim merama novog Zakona o informisanju, koji je napravljan tako da ih moze upropastiti kaznjavajuci ih novcanim globama za cesto nerazumljive optuzbe.

Beogradski dnevni list "Danas", na primer, kaznjen je 20 hiljada nemackih maraka sto je preneo tekst konferencije za stampu crnogorskog politicara Novaka Kilibarde, koji su objavile podgoricke "Vijesti".

Kilibarda je navodno rekao da je Vojislav Seselj, lider nacionalisticke Srpske radikalne stranke i koalicioni partner Milosevica, upozorio da ce ukoliko Crna Gora izadje iz federacije, Crnogorci u Srbiji biti nasilno identifikovani i naterani da nose zute trake oko ruke. Seselj je sam tuzio "Danas" zbog "licne uvrede".

Ove novine su doznale 9. novembra da ce ih tuziti I clan Miloseviceve Socijalisticke partije zbog "licne uvrede", zbog reportaze koju je "Danas" preuzeo iz nezavisne novinske agencije FoNet. Ovo je treca optuzba koja je dignuta protiv ovih novina; do sada su one platile vise od 100 hiljada nemackih maraka globe.

Drzavni mediji cute o svim ovim slucajevima, u velikom kontrastu sa prenosjenjem svih detalja "sudjenja" Clintonu i ostalima. Sudovi u Srbiji postali su igracka u rukama Slobodana Milosevica i njegove zene Mirjane Markovic. Stanje drzavnog pravnog sistema je na najnizoj tacki dosada.

Dok osoblje na sudu zaradjuje mesечно jedva 1,200 dinara (oko 80 nemackih maraka), ukoliko dodje do isplate plata, gde cak i vrhunske sudije ne zaraduju vise od 400 nemackih maraka, korupcija je cesta pojava. Los moral i slabo poslovanje dovode do toga da prodju godine dok se donese sudska odluka, cak i u slucaju najjednostavnijih sporova.

U pravosudnom sistemu Jugoslavije, strajkovi nisu dozvoljeni, tako da je osoblje odrzavalo "sindikalne sastanke" u trajanju od nekoliko sati, koji su predstavljali maskirane strajkove krajem oktobra. Sindikat upozorava da ce sazvati "sastanak" u trajanju od celog dana, ukoliko se ne podele neisplacene plate i ne dodje do povisica.

Vecina osoblja je poslednji put placeno pocetkom juna. Medjutim, same sudije nisu ucestvovalе u ovoj akciji. Predsednici sudova upozorili su zaposlene da ce po naredbi ministra pravosudja Dragoljuba Jankovica kazniti osoblje koje ucestvuje u ovim "zamaskiranim strajkovima".

Jankovic, clan JUL partije, zaradio je svoj polozej kada je kao predsednik Prvog opstinskog suda u Beogradu uspesno legalizovao izbornu kradju naredivsi ponistenje lokalnih izbora na kojima su pobedili clanovi opozicione koalicije Zajedno, 1996. godine.

On je 2. novembra uputio pismenu poruku svim predsednicima sudova, javnim tuziocima, i predsednicima advokatskih komora, sa zahtevom da moraju obezbediti "postovanje radnog vremena" u njihovim sudovima. " Mere moraju biti preduzete u skladu sa zakonom protiv onih zaposlenih koji pocine teske prekrasaje njihovih radnih obaveza", rekao je on.

Njegovo ministarstvo preti da ce poceti da deli otkaze, sto je razjarilo zaposlene. Predsednik republickog pravnog sindikata, Njegos Poteznica, kaze da ce se protesti nastaviti, dok je Sinisa Matejasev, predsednik sindikata Opstinskog suda u Novom Sadu, rekao da akcije ministarstva "nanose vise stete nego bilo sta sto mi radimo". Njegove sindikalne kolege zahtevaju ostavku Jankovica.

Vlado Mares je dopisnik Instituta IWPR iz Beograda.

Location: [Serbia](#)
[Kosovo](#)

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/billu-se-opet-sudi-u-preopterecenim-sudovima-u-srbiji>